

ATESTACE ELEKTRONICKÝCH SYSTÉMŮ SPISOVÝCH SLUŽEB

Petr Stiegler | Rok informatiky 2023
1.6.2023 Telč

- **Státní příspěvková organizace**, zřízená Úřadem pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví (ÚNMZ)
- Hlavní náplní veškeré činnosti, spojené s tvorbou, vydáváním a distribucí **technických norem**
- Realizace významných opatření v rámci **Koncepce zavádění metody BIM**, zejména příprava metodik pro veřejné zadavatele a správa klíčových standardů a klasifikačních systémů pro stavby
- Určena ministerstvem vnitra jako **atestační středisko eSSL** podle zákona o archivnictví a spisové službě

Má mě atestace vůbec zajímat?

ANO, pokud:

- jsem **dodavatel eSSL** a chci ji nadále dodávat veřejnoprávním původcům
- jsem **veřejnoprávní původce**, což jsou:
 - organizační složky státu, ozbrojené síly, bezpečnostní sbory, státní příspěvkové organizace, státní podniky, územní samosprávné celky, organizační složky územních samosprávných celků, právnické osoby zřízené nebo založené územními samosprávnými celky, vysoké školy, školy a školská zařízení, zdravotní pojišťovny, veřejné výzkumné instituce a právnické osoby zřízené zákonem.

Co je atestace?

- **Posouzení souladu** elektronického systému spisové služby **s požadavky zákona** č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě, **vyhlášky** podle § 70 odst. 1 tohoto zákona (vyhláška č. 259/2012 Sb., o podrobnostech výkonu spisové služby) **a Národního standardu pro elektronické systémy spisové služby (NSESSS)**
- Atestuje se **eSSL**, nikoliv veřejnoprávní původce
- Atestaci provádí **atestační středisko**, tj. MV nebo jím určená právnická osoba, jejímž zřizovatelem je stát, má odbornou způsobilost a sama nemá žádný zájem na výsledku atestace

Důležité termíny

... a koho se vlastně atestace týkají

- Zahájení procesu atestací – příjem prvních objednávek na atestace

- Zakazuje se nabízet nebo dodávat veřejnoprávním původcům elektronický systém spisové služby, který nesplňuje požadavky tohoto zákona, vyhlášky podle § 70 odst. 1 a národního standardu a u kterého není splnění těchto požadavků potvrzeno atestem (§69e zákona)

- Veřejnoprávní původci mohou využívat pouze elektronické systémy spisové služby, které splňují požadavky tohoto zákona, vyhlášky podle § 70 odst. 1 a národního standardu a u kterých je splnění těchto požadavků potvrzeno atestem. (§ 63 odst. 3 zákona)

Důležité termíny – zvažované posuny

... a koho se vlastně atestace týkají

- Zahájení procesu atestací – příjem prvních objednávek na atestace

- Zakazuje se nabízet nebo dodávat veřejnoprávním původcům elektronický systém spisové služby, který nesplňuje požadavky tohoto zákona, vyhlášky podle § 70 odst. 1 a národního standardu a u kterého není splnění těchto požadavků potvrzeno atestem (§69e zákona)

- Veřejnoprávní původci mohou využívat pouze elektronické systémy spisové služby, které splňují požadavky tohoto zákona, vyhlášky podle § 70 odst. 1 a národního standardu a u kterých je splnění těchto požadavků potvrzeno atestem. (§ 63 odst. 3 zákona)

Podmínky atestací

- Atestační středisko provede atestaci na základě **objednávky a postupem, za podmínek a za úplatu** stanovených **ministerstvem**.
- Postup a podmínky lze nalézt ve věstníku MV <https://www.mvcr.cz/clanek/vestnik-ministerstva-vnitro-vestnik-ministerstva-vnitro.aspx>
- První objednávka bude možná **1.července 2023**
- Lhůta pro provedení atestace je stanovena na **3 měsíce** s možností prodloužení
- Platnost atestu bude **2 roky**, v případě změny požadavků podle zákona **max. 1 rok od změny**

Kdo bude objednávat atestaci spisové služby?

- Typicky **výrobce nebo distributor eSSL**

(viz zákon: Zakazuje se nabízet nebo dodávat veřejnoprávním původcům elektronický systém **spisové služby**, který nesplňuje požadavky tohoto zákona, vyhlášky podle § 70 odst. 1 a národního standardu a u kterého není splnění těchto požadavků potvrzeno atestem (§69e zákona)

ale také

- **Veřejnoprávní původce** – pokud chce používat systém, u kterého jeho dodavatel nezajistí atestaci anebo má vlastní systém, složený z různých modulů

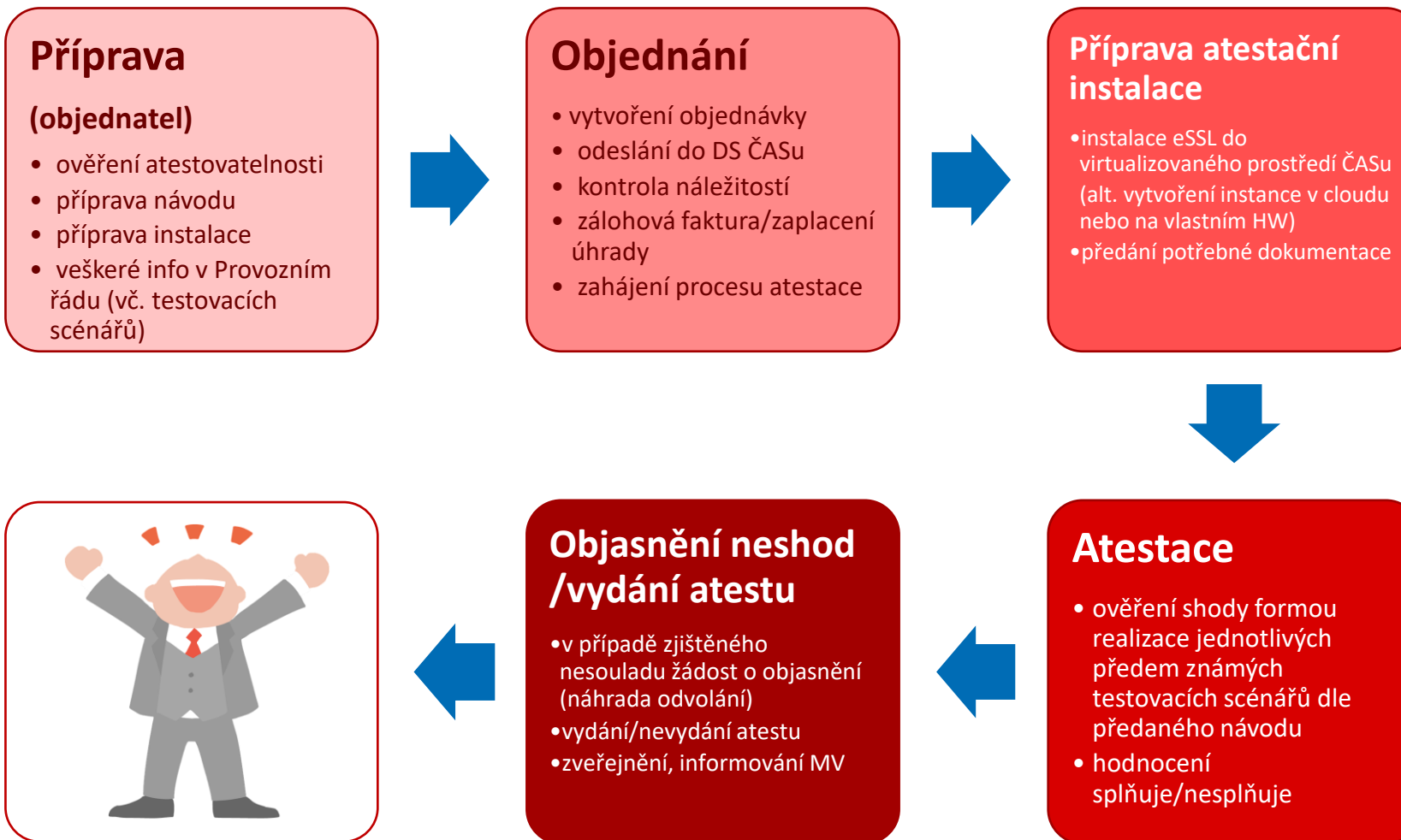
Jak bude atestace probíhat?

- **Ověření požadavků** na základě transparentních a veřejných **testovacích scénářů** s jasným a doložitelným výsledkem

(viz zákon: *Nesplňuje-li již elektronický systém spisové služby požadavky tohoto zákona, vyhlášky podle § 70 odst. 1 a národního standardu, atestační středisko vyrozumí ministerstvo a toho, kdo atestaci objednal, o této skutečnosti a **sdělí jim důvody nesplnění** požadavků*)

- Atestace prováděna vyškolenými testery **na testovací platformě ČAS**
- Výsledky atestů obdrží žadatel o atest, ministerstvo a zároveň jsou zveřejňovány ve Věstníkú a na webových stránkách ČAS

Jak bude atestace probíhat?

Základní údaje

ID	001
Verze	0.1
Datum aktualizace scénáře	14. května 2023
Název scénáře	Založení typového spisu

Legislativní požadavky	Požadavky zákona Zákon neobsahuje žádné požadavky ověřované tímto testovacím scénářem.
-------------------------------	--

Požadavky vyhlášky
Vyhláška neobsahuje žádné požadavky ověřované tímto testovacím scénářem.

- Požadavky NSESSS**
- 3.3.1 ESSL umožňuje uživatelské roli zakládat typové spisy. ESSL umožňuje zakládat typové spisy pouze v k tomu určené otevřené věcné skupině.
 - 3.3.2 ESSL při založení nového typového spisu v dané věcné skupině automaticky otevře součásti a díly typového spisu podle šablony typového spisu definované pro tuto věcnou skupinu.
 - 3.3.3 ESSL zajišťuje, že
 - a) šablona typového spisu obsahuje alespoň jednu součást typového spisu,
 - b) součást typového spisu obsahuje alespoň jednu součást typového spisu nebo alespoň jeden díl typového spisu; žádná součást typového spisu nemůže obsahovat jinou součást typového spisu a současně díl typového spisu,
 - c) pokud otevřená součást typového spisu neobsahuje jinou součást typového spisu, pak obsahuje právě jeden otevřený díl typového spisu,
 - d) díly typového spisu v různých součástech typového spisu jsou na sobě nezávislé.

Prerekvizity

Role	Uživatelská role „Referent“ Správcovská role „Správce“
Entity	Spisový řád obsahující věcnou skupinu pro tvorbu typového spisu 01.2 Budovy s definovanou šablonou typového spisu obsahující následující součásti: 01.2.01 Smlouvy 01.2.01.01 Nabývací tituly 01.2.01.02 Provozní smlouvy 01.2.02 Technická dokumentace
Rozhraní	Testovací scénář nemá žádné požadavky na rozhraní

Kroky testovacího scénáře	Očekávaný výsledek	Výsledek ověření	Důkaz ²
Krok 1 Tester přihlášený v uživatelské roli „Referent“ založí typový spis s názvem „ <u>Praha - Václavské nám. 1</u> “ ve věcné skupině 01.2 Budovy	Existuje typový spis „ <u>Praha - Václavské nám. 1</u> “ ve věcné skupině 01.2 Budovy	OK / Chyba Doplnit popis	Screenshot detailu nově založeného typového spisu
Krok 2 Tester přihlášený v uživatelské roli „Referent“ zobrazí detail typového spisu s názvem „ <u>Praha - Václavské nám. 1</u> “	V detailu typového spisu s názvem „ <u>Praha - Václavské nám. 1</u> “ jsou zobrazeny následující součásti: 01.2.01 Smlouvy 01.2.01.01 Nabývací tituly 01.2.01.02 Provozní smlouvy 01.2.02 Technická dokumentace	OK / Chyba Doplnit popis	Screenshot detailu nově založeného typového spisu
Krok 3 Tester změní roli z uživatelské role „Referent“ do správcovské role „Správce“	Aktuálně přihlášený uživatel má roli „Správce“	OK / Chyba Doplnit popis	Screenshot detailu nově založeného typového spisu n/a
Krok 4 Tester ve správcovské roli „Správce“ vyhledá typový spis s názvem „ <u>Praha - Václavské nám. 1</u> “ a zobrazí detail typového spisu	V detailu typového spisu s názvem „ <u>Praha - Václavské nám. 1</u> “ jsou zobrazeny následující součásti a díly: 01.2.01 Smlouvy 01.2.01.01 Nabývací tituly 01.2.01.01.01 Díl 2023	OK / Chyba Doplnit popis	Screenshot detailu nově založeného typového spisu

² Kde je uvedeno „n/a“, není třeba pořizovat důkaz o realizaci kroku v případě, že je výsledek ověření kroku OK. V případě, že je výsledkem ověření kroku chyba, důkaz se pořizuje vždy.

Informační zdroje

Co jsou atestace eSSL

ČAS > ATESTACE > CO JSOU ATESTACE ESSL

Zkratka eSSL znamená **elektronický systém spisové služby**. Zjednodušeně řešeno se jedná o informační systém, který v dané organizaci nebo podniku zajišťuje správu dokumentů během celého jejich životního cyklu – od přijetí, správného založení a zatřídění, zpracování, vypravení odpovědi až po jejich skartaci. Jak má celý tento cyklus vypadat a jak je potřeba spisovou službu vykonávat, je pro některé subjekty určeno přímo zákonem – tím je **zákon číslo 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě**, (někdy se mu říká archivní zákon). Subjektům, které se při výkonu spisové služby musí zákonem řídit, se říká **určení původci**. Mezi nimi existuje užší skupina, zahrnující např. všechny úřady, státní podniky a instituce, některé škol a zdravotnická zařízení, které se říká **veřejnoprávní původci**. Ti mají přímo uloženo vést spisovou službu v elektronické podobě právě s využitím elektronických systémů spisové služby.

Aby bylo zajištěno, že takový systém odpovídá všem požadavkům, byl zaveden institut **atestací elektronických systémů spisových služeb**. Atestací se přitom rozumí posouzení souladu elektronického systému spisové služby s požadavky archivního zákona, vyhlášky podle § 70 odst. 1 tohoto zákona (**vyhláška č. 259/2012 Sb., o podrobnostech výkonu spisové služby**) a Národního standardu pro elektronické systémy spisové služby (NSESSS – vydání aktualizované verze se očekává v průběhu června 2023). Tuto atestaci provádí určené atestační středisko, kterým je v současnosti Česká agentura pro standardizaci.

Atestace spisových služeb bude zahájeny 1. července 2023 a od tohoto data je také bude možné nejdříve objednat.

<https://www.mvcr.cz/clanek/atestace-elektronickych-systemu-spisovych-sluzeb.aspx>

Atestace elektronických systémů spisových služeb

Ministerstvo vnitra upozorňuje, že dne 27. dubna 2022 nabyl účinnosti zákon č. 89/2022 Sb., kterým se mění zákon č. 261/2021 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s další elektronizací postupů orgánů veřejné moci, ve znění zákona č. 270/2021 Sb., který odkládá účinnost pravidel atestace elektronických systémů spisové služby na 1. července 2023 a zároveň odkládá účinnost povinnosti vykonávat spisovou službu v atestovaných elektronických systémech spisové služby na 1. leden 2026. Ministerstvo vnitra podle tohoto zákona připraví nová pravidla atestace elektronických systémů spisových služeb do 31. ledna 2023.

Zákon č. 89/2022 Sb., kterým se mění zákon č. 261/2021 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s další elektronizací postupů orgánů veřejné moci, ve znění zákona č. 270/2021 Sb., je dostupný níže (záložka Právní základ atestací elektronických systémů spisových služeb).

[Právní základ atestací elektronických systémů spisových služeb](#)

[Stanovisko k § 69e zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů \(doc, 79 kB\)](#)

[Doporučení Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže k nákupům elektronických systémů spisových služeb v návaznosti na novelizaci zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, která zavádí atestace elektronických systémů spisových služeb s účinností od 1. 7. 2022 \(pdf, 166 kB\)](#)

- [ÚOHS vydal doporučení pro zadavatele související novelizací zákona o archivnictví a spisové službě](#)

[Informace odboru archivní správy a spisové služby k přípravě atestace elektronických systémů spisové služby \(pdf, 302 kB\)](#)

[Podklady ze semináře Atestace elektronických systémů spisové služby a související legislativní změny spisové služby konaného dne 19. září 2022](#)

[Postup atestačního střediska pro elektronické systémy spisové služby při provádění atestace elektronického systému spisové služby, podmínky provádění atestace a výše úplaty za provedení atestace \(docx, 48 kB\)](#)

- [Objednávka atestace \(docx, 26 kB\)](#)
- [Atest elektronického systému spisové služby \(docx, 32 kB\)](#)

Odbor archivní správy a spisové služby, 31. ledna 2023

Na čem pracujeme

- Úspěšný start atestací předpokládá řadu kroků:
 - **zafixování legislativních podmínek**
 - novela vyhlášky č. 259/2012 Sb, o podrobnostech výkonu spisové služby - **již zveřejněna**
 - novela Národního standardu elektronických spisových služeb – **zveřejnění se očekává v červnu**
 - **příprava testovacích scénářů** (na základě nového znění vyhlášky a NSESS)
 - vybudování testovací platformy
 - nastavení všech procesů, organizační a personální zajištění na straně ČAS

Jedná se o ambiciózní výzvu, kterou přijímáme s velkou zodpovědností a chutí do práce !

Komunikaci s odbornou veřejností považujeme za základní pilíř úspěchu a hodláme v ní nadále pokračovat

Nejčastější otázky a odpovědi 1.

- **Co by měl původce udělat ze všeho nejdříve?**

*Veřejnoprávní původce by si měl u dodavatele stávajícího eSSL co nejdříve **ověřit, zda dodavatel podstoupí atestaci svého produktu**. Pokud nepodstoupí, musí veřejnoprávní původce dostatečně včas zahájit kroky pro pořízení atestovaného eSSL a zajistit jeho nasazení do 31. 12. 2025, protože nositelem povinnosti používat atestovaný systém eSSL od 1. 1. 2026 je výhradně veřejnoprávní původce.*

- **Jak máme postupovat, pokud stávající dodavatel nebude eSSL atestovat, ale máme zajištěnu jeho smluvní podporu na stávající eSSL?**

*Stávající dodavatel eSSL, který se nebude účastnit atestů, **může do 31. 12. 2025 zajišťovat poskytování služeb** spojených s provozem stávajících neatestovaných elektronických systémů spisové služby, včetně upgrade/update a rozvoje. Veřejnoprávní původce je však povinen během přechodného období, tj. do 31. 12. 2025, zajistit a implementovat atestovaný eSSL.*

- **Mohu si ověřit, zda stávající eSSL projde atestací (splňuje požadavky na atestaci)?**

Na internetových stránkách Atestačního střediska bude zveřejněn Provozní řád, jehož součástí jsou jednotlivé testovací scénáře, podle nichž bude ověřován soulad eSSL s požadavky zákona, vyhlášky a standardu. Tyto testovací scénáře si každý může vyzkoušet „nanečisto“ ještě před podáním objednávky provedení atestace.

Nejčastější otázky a odpovědi 2.

- **Mám řešit atestaci, když nám eSSL zajišťuje zřizovatel?**

Pokud vás zřizovatel v této věci sám nekontaktoval, pak neprodleně kontaktujte zřizovatele a zjistěte jaká je situace ohledně atestace jím distribuovaného eSSL. Pokud zřizovatel nebude atestaci jím distribuované eSSL řešit, pak je povinnost pořídit a provozovat atestovanou eSSL na každé zřizované instituci. Veřejnoprávní původce je povinen zajistit atestaci eSSL i v případě, že tento systém sám nevytváří (koupil ho na klíč), ale distribuuje jej dalším subjektům, typicky svým podřízeným organizacím. V takovém případě se na původce vztahuje zákaz nabízení nebo dodávání neatestovaných elektronických systémů spisové služby stejně, jako na kteréhokoliv jiného výrobce.

- **Kdo objedná atestaci eSSL, který je složen z několika částí/modulů od různých dodavatelů?**

Zodpovědnost za to, že bude od zákonem určeného termínu provozovat pouze atestovaný eSSL má přímo původce. Pokud tedy bude chtít provozovat takto složený systém, musí si atestaci zajistit sám – buď přímo nebo přes dodavatele. Tím může být např. smluvní integrátor eSSL jako celku. Osoba objednatele atestace není nijak omezena, může jí být jakýkoliv subjekt. Také je možné, aby si původce vysoutěžil zvláštního dodavatele právě jenom za účelem provedení atestace eSSL.

Nejčastější otázky a odpovědi 3.

- **Mohu do atestovaného eSSL nechat zabudovat vlastní zákaznické požadavky (tzv. „na míru“)?**

Zákon nijak neomezuje realizaci vlastních požadavků veřejnoprávního původce v rámci atestovaného eSSL. Avšak je nutné pamatovat na to, že atest zůstane v platnosti pouze za předpokladu, že úpravy nezmění funkce atestovaného eSSL natolik, že by jako celek přestal plnit požadavky zákona, vyhlášky a standardu.

- **eSSL je součástí komplexního informačního systému úřadu, jak bude v tomto případě probíhat atestace?**

U eSSL, který jsou součástí většího celku v rámci informačního systému, žadatel o atestaci vždy jasně definuje ohraničenou část/modul informačního systému jako eSSL a takto jej předloží k atestaci.

- **Využíváme k propojení eSSL s dalšími informačními systémy i jiná rozhraní, než je rozhraní stanovené národním standardem, je tato skutečnost překážkou pro atestaci eSSL?**

Pro účely atestace musí eSSL disponovat rozhraním podle národního standardu pro elektronické systémy spisové služby, což však nevylučuje, že jiný informační systém může být napojen i odlišným způsobem, bude-li to efektivnější z pozice řádného hospodáře.

DĚKUJEME!

Kontakt:

Petr Stiegler

vedoucí odd. atestací eSSL

stiegler@agentura-cas.cz

www.agentura-cas.cz